

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 17 Lipca V. S. ROKU 1807

S. PETERSBURG VS. d. 5 Lipca. Ogłoszony został w naszej stolicy najwyższy reskrypt; dany Generalowi infanteryi Ministrowi wojennych sił lądowych głównie kommanderującemu w S. Petersburgu Wiazmitinowi, w którym J. J. Mość donosi o podpisaniu z Francją pokoju pomyślnym d. 27 Czerwca.

Głównie kommanderujący Imperatorsko Rossyjską armią w Multanach i na Wołoszczyźnie General kawaleryi Michelson przysłał następującą wiadomość. General Lieutenant Miłoradowicz d. 27 Maja widząc, iż nieprzyjacielskie podjazdy od strony Kalarassa stały bardzo liczne, połączył podjazdy Półkownika Miłoradowicza i Podpółkownika Miasoiedowa; którym rozkazał śledzić Turków. Wykonali to w bliskości wioski Suat, a nieprzyjaciel został odparty, do 30 ludzi poległo na boiowisku, dwóch Jańczarów zabrano w niewolę. Jeńce powiedzieli, że kilka tysięcy pieszych i konnych Jańczarów przyszło do Obiteszti; więc GL Miłoradowicz d. 31 Maja ruszył mając ich, atakować, ażeby wstrzymał dalszą przeprawę, a rozgromiwszy w tym miejscu Turków ochronił Bukarest od ich wtargnienia.

Jakoż d. 2 Czerwca GL Miłoradowicz doniósł z Obiteszti, że Turcy w tych stronach zebrani zostali rozgromieni; było ich blisko 12 tysięcy, chociaż jeńce liczbę podnoszą do 16 tysięcy. W tej rozprawie poległo nieprzyjaciół do 3 tysięcy; zdobyli Rosssyanie armatę 1 i 5 znamion; między zabitemi Turkami znajdował się znaczny urzędnik. Strata nasza jest bardzo mała GL Miłoradowicz szczególnie zaleca GM Pahlen i swego Adiantanta Porucznika Arakceiew, który prócz dopełnienia powinności własnej walczył mężnie między ochotnikami, i do zabrania armaty dopomógł. Po zwycięstwie CL Miłoradowicz z korpusem swoim poszedł do stanowisk dawniejszych, ażeby się przygotował na spotkanie idącego z wojskiem Mustafy Baszy.

Następujący obywatele przynieśli ofiarę oyczynie na uzbrojenie i outrzenie wojska ziemskiego. General infanteryi Rosenberg 2 tysiące rubli. Degrikolewski 100 Kobce 100. Ieżański 100 Wieniok 100. Hannisz 200 Zukowski 150 Ieschczyński 125. GM Rid 100. Kolonistowie Srednierogatscy 946; Nowosaratowscy 995, Iżorscy 216, przytém wiele odzienia, i cokolwiek broni.

Okręt Newa wysłany z Cronstadu w roku przeszłym do Rossyjsko Amerykańskich osad świat okrążając, ruszył z portu Helsingor d. 26 listopada; i minowszy wyspy Ferro przybył szczęśliwie do S. Salvador miasta Brzylijskiego d. 30 stycznia, nie doświadczywszy w całej żegludze żadnych przypadków nadzwyczajnych; ten wyiowszy, że dla wiatrów przeciwnych, jakie powiewały, nieprześcannie

od d. 1 do d. 17 grudnia, Newa podnieść się musiała do 64 gradusu szerokości, i wytrzymała zimno natężone. Ludzie na tym statku zdrowi wszyscy; kommandant onego Porucznik Hagemeister donosząc o tém rządowi kompanii d. 12 lutego przez Lisbonę pisze, iż z portu S. Salvador postanowił wynieść pod żagle we 3 dni, to jest d. 15 lutego.

NEAPOL d. 15 Czerwca. Donieśliśmy w krótkości o wyprawie niedawno przedsięwziętej do Calabrii przez X. Hesse Philipsthal; obszerniejsza wiadomość o niej zawiera się w następującym raporcie G. Regnier. Ten wódz na początku Maja zrobiwszy w Palermo gotowość wszelką, d. 9 Maja od brzegów Sycylijskich udał się ku Reggio, i wylądował w tym mieście d. 9. Dywizya wojsk jego składała się z regimentu strzelców Apulii; grenadyerów Val di Mazzara; jazdy tegoż nazwiska, Samnitów; kanonierów, pionnierów, ten był żołnierz regularny, do którego przyłączyła się liczba dość znaczna ochotników Sycylijskich i Emigrantów Calabrii. Zarzucają Francuzi, że X. Hesse Philipsthal przyprzewodził z sobą niektórych, co przez kapitulacyą w Caecie podpisaną obowiązali się nie służyć rok cały; ten zaś termin nie upłynął jeszcze; ale to nie dowiedziono. Artyllerya jego składała się z 6 armat tylko; amunicyi i broni wszelkiej miał wiele.

Do d. 14 zostawali Sycyliicykowie w bezczynności; wtenczas regiment Samnitów jazdą wsparty ruszył pod Corona, chcąc przejrzeć nieprzyjaciół stanowiska, pokazali się w przewyższający liczbie Francuzi, i do odwrótu przymusili. Nowa nieczynność w obozie X. Hesse Philipsthal 8 dniowa. D. 22 flottylla za rozkazem Ferdynanda 4 zgromadzona w Faro przybywa do Gioia, i na świtanii żołnierza nowego, dywizyą Calabrow na ląd wysadza; tegoż czasu X. Philipsthal powtórnie wychodzi na równinę pod Corona. Regnier Generalowi Abbé rozkazał, ażeby dla ośmielenia przeciwników zmyslił odwrót śpieszny, ognia nawet do goniących Sycyliicyków nie dając; ten więc ustąpił naprzód ku Mileto; d. 23 do Monteleone. D. 24 X. Hesse bierze stanowisko wygodne pod Rosarno. Dywizya Calabrow zasilona konnemi strzelcami wpada do Mileto, inne wojska pokazują się przed forpocztami Francuzkiemi. Wyszli w pole Woltyzerowie; nieprzyjaciel cofnął się z pośpiechem bez bitwy i znacznej straty; mianowicie poymać z nich żadnego nie potrafili Francuzi.

D. 25 po południu X. Hesse wysłał 200 jazdy regimentu Val di Mazzara, 600 Calabrow; 150 strzelców do atakowania forpocztów przeciwney strony. Za temi G. Regnier ukrył niemaló strzelców konnych i pieszych; postrzegli to snadź Sycyliicykowie, i nie zaczęli bitwy; musiał ruszyć pierwszy Regnier. Po krótkim spotkaniu ustąpił X.

Hesse za Mileto straciwszy prócz zabitych i ranionych 160 jeńców. Naczelnicy Calabarów Francatrippa i Pandigrano będąc w liczbie ranionych, a żeby nie poszli w niewolę Francuzką, legli między trupami udając że są zabici; noc nadeszła, wtenczas obydwaj powstałi i uchodzą do swoich. D. 26 X. Hesse obozował pod Mileto; przeciwne strony zachowały się spokojnie. Lecz nazajutrz wódz Sycyliński przysłał gońca do G. Regnier żądając, ażeby wojsko Francuzkie z Monteleone wyprowadził, i tym sposobem od rabunku miasto uwolnił. Regnier propozycji nie przyjął.

Owszem nie chcąc wojny przewlekać, postanowił natychmiast uderzyć na nieprzyjaciela, i nie dać onemu czasu do sprowadzenia z Sycylii, zebrania w Calabryi nowych posiłków; i chociaż mógł bez trudności zgromadzić wiele wojska, przestał dla pośpiechu na zciągnięciu bliższych batalionów. Cały d. 27 od rana do nocy stali pod bronią Francuzi, rozumiejąc czyli Sycyliiczycy pierwsi atakować ich nie zechcą; czego ponieważ nie uczynili, Regnier umyślił sam uderzyć d. 28 na świtanie. Tymczasem flotyła nieprzyjacielska, która część ludu swojego na ląd wysadziła w Gioia zbliża się pod S. Eufemia niosąc drugą dywizję Calabarów, i grożąc lądowaniem w kilku miejscach, iakie są Tropea, Paralia, Briatico, Pizo; co jednak nie nastąpiło, garnizony Francuzkie i gwardye narodowe Neapolitańskie przeszkodziły wykonać przedsięwzięcie od naczelnika Cancellieri ułożone.

D. 28 wojska Francuzkie pod kommandą G. Regnier ruszyły bardzo rano, tak dalece iż stanęły pod Mileto na świtanie. X. Philipsthal nie spodziewał się bynajmniej być napadniętym, w obozie jego panowało milczenie głębokie, gdy straż przednia nieprzyjaciół na straże uderzyła i odparła. W takim razie walcząc przymuszony wyprowadza lud swój na blizką równinę, na której wykopane miał wcześniej rowy głębokie, tu stanęła piechota w linii pierwszej, Samnitowie i grenadyerowie Val di Mazzara w drugiej, po skrzydłach jazda z Calabrami. G. Abbé prowadzący straż przednią Francuzów dwoma kolumnami postąpił do ataku; w iednej był Langeron z 23, w drugiej Lahorie z 29 piechoty regimentem, G. Camus z 62 w rezerwie, jazda wyznaczone stanowisko zaięła. Lahorie musiał wytrzymywać przez czas długi cały ogień artylleryi Sycyliiskiej i ręczny piechoty; zbliżył się jednak do rowu; co widząc nieprzyjaciel gdy ustępować zaczynał, X. Hesse dał rozkaz, ażeby jazda na Francuzów uderzyła. Stało się; lecz Abbé na czele 9 regimentu strzelców konnych wstrzymał zapęd odparł, i artylleryą zdobył; zatem nieprzyjaciela ustępować zaczęli drogą do Mileto i Rosarno prowadzącą.

Do ostatniego z miejsc wspomnianych przybiegłszy Francuzi podzielili się na dwie części, iedna poszła do Gioia, dokąd udał się X. Philipsthal, druga do Seminara w nadziei odcięcia odwrotu wodzowi Sycyliiskiemu, gdyby chciał ustępować na równinę Corona. Tak wielki zaś był pośpiech goniących Francuzów, że z nieprzyjaciół rzadki mógł ratować się ucieczką; czém najbardziej zatrudnił się G. Camus między Mileto i Rosarno zostawiony. X. Hesse z 100 Officyerami i żołnierzami konno ubiegłszy mil Włoskich 60, o godzinie drugiej z północy d. 29 przybył do Reggio, siadł w okręt, i odpłynął do Sy-

cylii, wkrótce do miasta wszedłszy Abbé już go nie znalazł. Wiedzieć trzeba, że w czasie bitwy Xiążę mógł być zabity od strzelców Francuzkich, którzy z munduru poznając w nim Generała, koniecznie poymać chcieli; koń rączy uniosł go ze środka nieprzyjaciół. Tegoż d. 29 Cancellieri z flotyllą swoją i Calabrami ukazał się pod Amantea, wylądować nie mógł, widząc Francuzów do obrony gotowych.

Gdy rozeszła się pierwsza wiadomość o lądowaniu wojsk Sycyliiskich w Calabryi, gwardye narodowe z wielu miejsc odezwę uczyniły do G. Regnier, ofiarując posługę, ale ten wódz Francuzki przyjąć nie chciał, nie dowierzając im podobno; zalecił owszem aby zostali w domu, i spokojność utrzymywali. Sycyliiczycy poległo w boju 400, ranionych jest nieco więcej, z którymi obchodzić się kazał Regnier iak z ludem własnym. Straty swojej nie ogłosił; 6 armat, wszystkie amunicyje i żywność zabrał nieprzyjacielowi. Miał z sobą w obozie X. Hesse Philipsthal przydanych od dworu Konsyliarzów Angelo di Fiore i Giorgio, którzy gdyby wyprawa skutek pomyślniejszy wzięła, mieli zostać Prezydentami dwóch Trybunałów na Calabrye bliższą i dalszą postanowionych.

WIEDEN d. 9 lipca. Słychać iż na mocy rozkazu nowo wydanego od rządu wszyscy cudzoziemcy będący u nas, których liczba teraz jest nadzwyczajnie wielka, powinni zostać na zawsze w kraju wykonywając przysięgę wierności i poddaństwa, czyliż iak narychley ustępować za granice. To pewna, iż wielu Officyerów Austryackiej armii uwolnionych dawniej od służby z pensją, a ieszcze zdatnych do pełnienia obowiązku rycerskiego, powracają znowu do półków na wezwanie rządowe.

O poddaniu się twierdzy Pruskiej Cosel w Szląsku mamy wiadomość następującą. Komendant oney Półkownik Putkammer nie mając nadziei odebrania posiłków, d. 10 Czerwca uczynił odezwę do GM wojsk Bawarskich Ragłowich, który go trzymał w opasaniu; nastąpiła wkrótce umowa, iż iesłiby do 16 lipca odsiecz nie nadeszła Prusakom, ci w czasie zamierzonym Cosel poddać mają; zawieszenie broni zaczyna się d. 10 Czerwca, Bawarczyków pod twierdzą zostać nie powinno nad 1500. Gdy czas upłynie, kapitulacya zupełny skutek weźmie; zawieśra 26 artykułów, z których ieden przepisał, że garnizon póydzie w niewolę, drugi pozwala onemu wynieść z twierdzy z honorami wojskowemi i armatą, trzeci magazyny, plany, amunicyą oddać w całości nieprzyjaciółom nakazuje, czwarty zabezpiecza swobodę i bezpieczeństwo mieszkańcom; inny warunek ażeby w Cosel Francuzi załogę stawili iak najmniej liczną, przez wzgląd iż miasto przez długie bombardowanie straciło wiele, inne zaś opuszczone tu warunki nie zawierają w sobie nic szczególnego.

O czynnościach wojennych Serwianów pod kommandą naczelnika Czerny i pierwszych Namiestników jego na granicy kraju wschodniej milczą listy odebrane z Semlina i Belgradu; obróty zaś Namiestnika Nenadowich opisują sposobem następującym. Temu Czerny kazał uważać obróty Bośniaków; naprzód więc kordon wyciągnął na granicy, później przeysć rzekę Drina, i teatr wojenny wśród Turków założyć postanowił. W takim usiłowaniu do-

howich, stoczono kilka bitew zaciętych pod Sche-lopecki Dobrowitz; które zawsze wygrali Serwianie, gdy atakowali, czyli też sami od nieprzyjaciół napadnięci byli. Do obozu Nenadowicha zebrało się wielu Chrzęścian Bośniaków. D. 28 Maia. Muttisch Aga wódz Ottomański odebrał nowe posiłki i stanął pod Ramna, z którego miejsca spodziewamy się odebrać wkrótce wiadomość o nowym spotkaniu.

CONSTANTINOPOL d. 24 Maia. Od Baszy Cairu Porta razem dwa rapporta odebrała; w pierwszym donosi, że iak tylko usłyszał o zbliżeniu się flott i woysk Angielskich do brzegów Egiptu, zgadł iż Alexandrya celem być musi nieprzyjacielskiej wyprawy, przeto mieszkańców ostrzegłszy o blizkiem niebezpieczeństwie, ofiarował im na pomoc 4 tysiące żołnierza Tureckiego z Cairu przysłać. Lecz Alexandryczkowie chociaż wiedzieli, że iuż nieprzyjaciół znajduie się w Abukir, ofiarowanego posiłku nie przyieli, mieniąc że sami dość są mocni dać odpor przyzwoity. Taką odpowiedź przypisać należy dowodczy Mammeluków Emir Aga zwanemu, który według rozkazu od Porty przyslanego miał komendę w Alexandryi; ten zapewne sprzyając Anglikom ułatwił im prędkie zdobycie miasta ważnego. W raporcie drugim Basza Cairu donosi o wyprawie przedsięwziętej od nieprzyjaciela na Rosette, i klęsce onemu zadanej przez Turków.

Niema wątpliwości, że gdyby teraz wolne było morze, Sułtan wysłałby posiłek znaczny do Egiptu, którym zasilony Basza nie tylko zachować kraj cały, ale też mógłby pomyśleć o pozyskaniu straconej Alexandryi. Lecz zprzymierzenie dotąd ściśle zamykają ciasninę Dardanelską, flotta ich iak słychać urosła do 15 okrętów liniowych, i ma liczne woysko lądowe, grozi nawet atakiem nowym. Kapitan Basza Seid Ali nie śmie potkać nieprzyjaciół, i stoi na kotwicach pod zasłoną zamkowych batteryi, wołając nieustannie o posiłek, który chociażby odebrał w okrętach, na nic mu się nie przyda, ponieważ matków doświadczonych nie mamy. W tak niebezpiecznym razie ażeby stolica powtórnie zagrożoną nie była, kazano Baszom komenderującym w Dardanellaeh, nie ustannie czuwać, uważając obrót floty nieprzyjacielskiej, i mając się w gotowości do bronienia przeprawy.

Ambassadora Francuzkiego Generała Sebastiani małżonka umarła, i obrzędkiem uroczystym została pogrzebiona; ten Minister z posłem Hiszpańskim siadł na Turecką fregatę, i pośpieszył niedawno ku Dardanellom, chcąc sam widzieć batterye, rosztę do kul rozpalania, i wszelkie roboty przedsięwzięte od Muzułmanów dla bronienia przeprawy; Officyerowie od niego wyznaczeni zatrudniają się ufortyfikowaniem stolicy naszej, niektórzy z nich otrzymali order Xiężycowy od Selima z w nadgodę pracy.

O czynnościach armii W. Wezyra nic prawie nie wiemy; to tylko pewna, że w niej wielkie są zamieszania i swary, skutek niekarności u Turków zwyczajnej; żołnierze pomordowali w ciągnienu lub obozie wielu cywilnych i woyskowych urzędników, z których nieukontentowani byli; zginął między innymi Podskarbi pod pozorem, że regularnie żołdu nie opłacał, ukrywał pieniądze dla siebie, na których nie powinno zbywać, gdyż Selim 3 stworzyć miał prywatny s'arb Sułtanów, na ostatnie przyładki pilnie napelniony. Równym sposobem poległ

Kadir Basza, dawno nienawistny gminowi Ottomańskiemu, przeto że doradzał ustanowić wiadomy podatek na utrzymanie woysk regularnych w miastach i twierdzach, nadto ieszcze wielkim był miłośnikiem Europejskiej karności, którą starał się wprowadzić i utrzymywać, dopóki był na czele woyska naszego. Sam Wezyr W. radę odprawiwszy z Baszą Mustafą Bairaktar, postanowił z wyborem armii ciągnąć do Brahiłowa, Agę zaś Jańczarów wysłać do Kraiowy. Wspomniany Mustafa otrzymał niedawno dostojność Baszy trzylunego, co nie podobało się wielu Turkom.

LONDYN d. 26 Czerwca. Z Lisbony smutną wiadomość odbieramy, że d. 6 ogodzinie 4 z południa dało się tam uczuć trzęsienie ziemi bardzo mocne; przypomnieli natychmiast obywateli zburzenie miasta swojego w r. 1755; o godzinie 6 trwało między ludem straszne zamieszanie; dalszych skutków okropnego przypadku czekamy niecierpliwie.

Donieśliśmy, że gdy Lod Collingwood oddalał się od Cadix chcąc ścigać flotę Hiszpańsko Francuzką, która z morza śródziemnego na Ocean Atlantyczny przechodziła, wstrzymany został obrótem Admirala Rosilly który tegoż czasu zamyslał niby wynieść z portu zamkniętego; pokazało się teraz że w Cadix eskadra Hiszpańsko Francuzka ieszcze nie miała zupełnej gotowości do przedsięwzięcia żeglugi; wódz nieprzyjacielski pomnaża siłę swoją nowemi okrętami, lud swój w morskich obrótach ćwiczy, i czeka spokojnie, aż Anglików z tych stron odciągnie obrót eskadr, które mają być wyprawione z Brestu, Rochefort, Ferrolu.

Nic nie powiemy o wyprawie naszej do morza Baltyckiego nic o czynnościach Parlamentowych. Uradzili lekarze za dni 14 zrobić operacyą na prawém oku Króla, która iezeli pomyslnie wypadnie, Monarcha podróż odprawi do Weymouth. Z Amerykanami dzieło nie skończone; nawet pewności niema, iakie trudności zachodzą, i iezeli z obustron uczyniono krok nowy do ugody; ta iednak nastąpi bez wątpienia, ponieważ Admiralicya rozkazała, ażeby ładunek wielu Amerykańskich okrętów zatrzymanych w portach naszych był wydany właścicielom, statki zaś zostały pod strażą. Taż Admiralicya zaleciła komorom celnym, ażeby zgotowały rapport dokładny o wielości i cenie rozmaitych produktów, które Amerykanie wprowadzają corocznie do Brytańii W. iakoteż drugich które wyprawdzają od nas zwykli.

Przed kilku dniami prezentowali się u dwortu Admirala Duckworth, poseł Arbuthnot, Generał Beresford wychodzący z niewoli Hiszpańskiej w Buenos Ayres, i Frere poseł wyznaczony do dwortu Pruskiego na miejsce Lorda Hutchinson. Prawdziwa była wiadomość, że Generał Liniers uwięził Wice Króla Platy. Generał Achmuty i Admirala Stirling opanowawszy ieszcze wyspę bardzo wygodną dla żeglujących na rzece Platy, szturm na Buenos Ayres odłożyć mieli do przybycia z posiłkiem Generała Crawford. Tymczasem Francuzi w Bordeaux mają wiadomość, że Liniers d. 9 Marca miasto Montevideo szturmem wydarł Anglikom, lecz to doniesienie iest u nas podeyrzane.

O zamieszaniach trwających na wyspie S. Domingo następujący list z Philadelfii daje wiadomość pomogli iemu Półkownicy Czupitz, Kattitz, Ger-

nad przeszłe dokładniejszą. Mulatrowie zabiwszy znanego Dessalines, który się nazywał Imperatorem Hayti, odmienić chcieli rząd kraju, i nasładować Amerykanów mieć Prezydenta obieranego corocznie; przeto wybrali Generała Cristophe, i mieszkanie onemu w Port au Prince nazaczyli. Nowy Prezydent przenikał myśl Mulatów, że oddalając iego od Cap stolicy, wkrótce wydrzeć życie chcieli; przeto zebrał wojsko, broń podniósł; ale pod Port au Prince zwyciężony, do Cap ustąpił, i ogłosił konstytucyą Republikantską dla Murzynów, grożąc blizką zgubą Mulatom, którzy na odezwę Prezydenta odpowiedzieli pismem następującem.

Wolność. RPta Hayti. Akt Senatu. Senat przeczytawszy odezwę Generała Cristophe, w której usiłuje obłąkać opinią obywatelów i postronnych, i znieść ufność rządowi należną, Zważając że tenże Cristophe kazał spalić domy w Cul de sac, szturmował miasto Port au Prince gdzie przebywa Senat, i przelał potokiem krew niewinną. Ze nie tylko nie odstępuje zamiarów zboieckich, owszem w buncie trwając otwartym gardzi powagą narodu. Zważając że wszystkie pisma iego pełne fałszu, kłamstwa, grubych potwarzy i czernidła do tego iedynie dążą, ażeby poróżniły obywatelów uzbraiając iednych przeciwko drugim. Ze ten ambitny człowiek część iedną synów RPtey chce poświęcić ażeby drugiej panował. Widząc że Cristophe chciał upodlić naród, zwałając nań własne swoje i zabitego Dessalines przestępstwa, okrucieństwa, i zbrodnie; że Cristophe zamiast błagania litości Senatu, wezwał Generała Ferrand kommandanta Francuzkiego w prowincyi Hiszpańskiej, do łączenia się z nim i podbicia spólnemi siłami powiatów RPtey południowych i zachodnich, gdzie despotyzm i niewolę zaszczyć mieli.

Z tych względów Senat stanowi. 1. Henryk Cristophe były Generał en chef złożony iest z urzędu, i przestanie pełnić wszelkie obowiązki wojskowe i cywilne. 2. Wszyscy Generałowie, Officyerowie, żołnierze, wszyscy urzędnicy i obywatele uwalniają się od posłuszeństwa, którego ten wodz miał prawo od nich wymagać. 3. Osoba Henryka Cristophe iest wyięta z pod opieki prawa; Senat rozkazuje wszystkim obywatelom powstać na niego. 4. Dać się amnestya każdemu, ktokolwiek stanowszy pod znakami RPtey przyłoży się do przywrócenia wolności; Generałowie Officyerowie, urzędnicy cywilni to czyniący stopień dawniejszy zachowają.

To sprawiwszy Senat ogłosił ustawy nowe dawnym przeciwne w niektórych przepisach; np. nie godziło się ludziom białym wchodzić do państwa Hayti, i mieć własność gruntową; teraz nie tylko wolno im iest wchodzić do kraju, ale też sprawować urzędy cywilne i wojskowe, w takim razie zostają obywatelami drugim równemi. Prezydent RPtey ma być obierany na lat 4 tylko, iak u Amerykanów, z pensyą roczną 24 tysięcy dollarów, Senat składać się będzie z 24 osob, których część trzecia co trzy lata odmieniać się powinna. Każdy Senator mieć będzie 4 dollary pensyi ze skarbu publicznego co dzień.

Odebraliśmy przez Malte wiadomość o niepo-

myślney wyprawie, którą Xiążę Hesse Philipsthal przedsięwziął do Calabryi. Angielskie wojska do niey nie należały, zajęte niewczesną wyprawą do Alexandryi, w czem dzisieysi Ministrowie oddalonych poprzedników obwiniają. Zostawiony własnym siłom waleczny Xiążę nie mógł wiele dokazać; iednak z garstką Sycyliczyków pod Reggio wylądowawszy miał szczęśliwe początki, o których uwiadomiony Król dwóch Sycylii Ferdynand 4, pisał list następujący do rycerza z Bisacquino, pałacu rozkosznego, który się znajduje w blizkości Palermu.

Wyrazić nie mogę, iak wielką pociechą i radością napełniony zostałem, odbierając dziś d. 13 Maia list który pisałeś do mnie d. 9 z doniesieniem o szczęśliwem przybyciu wojska do Reggio. Podróż prędko odprawiona, sposob miłego przyięcia żołnierzy moich przez walecznych i wiernych Calabryi mieszkanców, pomyslnie w pierwszym zawodzie początki rokuia W. X. Mości dalsze powodzenia i wzrost wielkiej chwały, którą nabyłeś w roku przeszłym broniąc Gaetę obleżoną. Bądź pewny, że w każdym zdarzeniu mój szacunek i wdzięczność za wielkie zasługi niezmienną będzie.

Gdyby X. Hesse Philipsthal kilka dniami przynajmniej odwlekl bitwę nieszczęśliwą, mógłby walczyć później z korzyścią; ponieważ w portach Sycylijskich gotowano znaczne posiłki dla niego, na odgłos powodzeń pierwiastkowych. Lecz gdy wkrótce sam powrócił do Palermu, rząd kazał wysadzić na ląd z okrętów żołnierza, żywność, amunicyą do Calabryi przeznaczoną, statki najeźtę uwolnić. Wkrótce potem nastąpiło aresztowanie wielu osob podeyrzanych o wierność, między którymi znajdować się ma kilku obywatelów znaczniejszych w Sycylii.

COPPENHAGA d. 27 Czerwca. Następca tronu Duńskiego znajduje się teraz w Xięstwie Holztyńskiem, gdzie niedawno pod Rendsburg rewią odprawił 3 konnych, 5 piechoty regimentów. Przed kilku dniami była w naszych stronach burza straszliwa, podczas której z wielu Angielskich statków 20 lub 30 rozbitych liczono; te iednak nie należały bynajmniej do wielkiej floty przewozowej, którą ten naród miał przysłać na wyprawę przeciwko Francuzom do Stralsundu; żaden z nich podziśdzien w cieśninie Sund widziany nie był. Sztafeta wiadomości nam przyniosła o wielkich odmianach zdarzonych w Constantinopolu, których skutkiem być miało wyniesienie na tron Ottomański Sultana Mustafy Syna Abdul Hamida, na miejscu Selima 3. Do kraju Luneburgskiego wkroczyło 3 tysiące Bawarczyków konnych i pieszych pod G. Vincenti. Pruskiej służby GL Geusau przybył do naszej stolicy.

HAGA d. 27 Czerwca. Jeszcze w miesiącu lutym rząd nasz w porcie Helvoetsluys przygotować kazał flotyllę, która znaczne posiłki zanieść miała do Batawii; lecz ponieważ Anglicy nieustannie przed portem krążący wynieść na morze nie dozwolili, wojsko Hollenderskie i amunicyą na ląd wysadzić musiano. Liczniejsza onego dywizya ciągnąć zaczęła do Niemiec przez Coevorden i Hardenberg; i tey kazano zastanowić się w drodze, i granic oyczystych nie przechodzić.